

Okcydentalizm - Zachód w oczach wrogów

Książka jest studium stereotypowych, wykoślawionych wyobrażeń o cywilizacji zachodniej, jakie pokutują w umysłach jej wrogów. Autorzy Ian Buruma i Avishai Margalit odnajdują te nienawistne wyobrażenia w dziewiętnastowiecznej Rosji, w Niemczech na początku XX wieku, w faszystowskiej Japonii, w fundamentalizmie islamskim i u wielu innych wrogów Zachodu. Jedną z głównych tez książki głosi, że okcydentalizm (demonizowanie Zachodu) ma w istocie zachodnie korzenie, w dużej mierze jest bowiem produktem kontroświeceniowych, romantycznych, a czasem po prostu reakcyjnych nurtów, dążeń i tęsknot w samej kulturze zachodniej. Posługując się brawurowo różnorodnym materiałem i wskazując uderzające podobieństwa między różnymi koncepcjami zrodzonymi na Zachodzie i na Wschodzie (tym Bliskim i tym Dalekim), wyróżniają podstawowe elementy okcydentalizmu, takie jak: nienawiść do miasta jako siedliska zepsucia, pogarda dla świata kupców i finansistów przeciwstawionego etosowi wojownika zdolnego poświęcić życie dla narodu i wiary, wstręt do chłodnego, kalkulującego rozumu, marzenie o organicznej wspólnocie i autentycznej religijności. *(opis wydawcy)*

Krytyka **Adama Leszczyńskiego**, GW, KSIĄŻKI, 11.7.2005:

"Okcydentalizm. Zachód w oczach wrogów" to próba odnalezienia korzeni nienawiści wobec liberalnych demokracji Zachodu w krajach Azji i Bliskiego Wschodu. /.../ To napisana już po zamachach na World Trade Center odpowiedź na "Orientalizm", wydaną w 1978 r. głośną (powstała w 1978 r.) książkę palestyńskiego intelektualisty Edwarda Saïda. W niezwykle erudycyjnym kilkusetstronicowym dziele Saïd śledził w kulturze Europy stereotypy, które umożliwiły jego kolonialną ekspansję - bo pozwoliły postrzegać zdominowane ludy jako gorsze pod względem intelektualnym i moralnym.

Ian Buruma i Avishai Margalit postanowili przeprowadzić kulturową psychoanalizę podobnego rodzaju, tyle że na odwrót - odkryć źródła nienawiści wobec Zachodu w krajach niezachodnich (w praktyce odwołują się niemal wyłącznie do przykładów z Bliskiego i Dalekiego Wschodu). Więcej tutaj.

Ian Buruma & Avishai Margalit, "Okcydentalizm. Zachód w oczach wrogów", wyd. UNIVERSITAS, Kraków 2005

*

Zapraszam do tej lektury, niezwykle aktualnej w dzisiejszych czasach zwłaszcza w kontekście kontrowersyjnego instytutu MEMRI - red. Andrzej Koraszewski pisze: "MEMRI pozwala zobaczyć to, czego wielu nie chce zobaczyć." Jest inaczej: MEMRI zniekształca rzeczywistość na niekorzyść społeczeństw muzułmańskich, tak jak - symetrycznie - wroga Zachodowi propaganda islamu zniekształca rzeczywistość na niekorzyść naszych społeczeństw. Jak to jest powikłane i złożone pokazuje książka **w połączeniu** z krytyką Adama Leszczyńskiego, ale też z **przemysleniami** na ten temat w kontekście tego, co wydarzyło się w świecie od napisanej w 2004 roku książki do dziś. Więcej o MEMRI oraz związkach MEMRI i portalu racjonalista.pl (organu medialnego PSR-u), którego z-cą red. nacz. był do 18 grudnia 2013 Andrzej Koraszewski.